

myšlského měšťana Martina Kabátніка a pro Kašpara z Brani-bor, tedy z německých valdenských. Bratři jeli společně do Čaři-hradu, kde Kašpar zůstal, kdežto B. Lukáš prošel balkánské země, Kokovec zašel do Ruska a Kabátník dospěl přes Palestinu až do Egypta. Po půldruhém roce se vrátili do Čech s výsledkem negativním. Bratr Kabátník vypravoval sice obšírně, kde co po-zoruhodného spatřil [jeho vzpomínky vyšly r. 1539 tiskem], ale lepší křesťanské společenství nenašel nikdo z nich. Jednota byla znovu odkázána na hledání pravdy bez hmatatelných opor v tradicích lidských.

Bratr Lukáš se od těchto let hojněji vkládal do problémů, které hýbaly Jednotou a neutichly ani po zvrácení brandýského usnesení. S B. Prokopem diskutoval sice o základech víry tak, že nad dobrou vůli zdůraznil plnost poznání evangelia jako zvěsti o celé lásce Boží — „tuze nalehl sem na milost Boží a na zasloužení Kristovo“ — postavil se však tím určitěji vedle něho, B. Tábor-ského a B. Klenovského v otázce světské moci a přísahy. Je pří-značné pro bohoslovnost myšlení Lukášova, že se neomezil na řešení těchto dílčích otázek, ale šel napřed k samým základům. Nikoli určitý životní způsob vyznačený negací jednotlivých řádů tohoto světa, ale základní východisko činí křesťana křesťanem. Je to celé spolehnutí na Krista. Jen obětování Syna Božího je základem církve. „Bez této jeho mrtvosti, a zasloužilé jeho mi-losti a spravedlnosti účasti, žádné utrpení a sebezapření ani zasloužení užítu spasitelného neučiní“ [„Bárka“, 1493].

Zatím se ukázalo, že B. Matěj s novou radou nezládlí situaci. Negace se neosvědčila, k pozitivnímu řešení nebylo od-vahy. Někteří kněží skládali úřad, nemohouce údům svých sborů dát přesvědčivou odpověď na jejich opětovné naléhavé dotazy. *Nový sněm, svolaný do Rychnova r. 1494, se vrátil pod tlakem poměrů a zároveň v lepším poznání, v čem vlastně záleží evangelium, k brandýskému usnesení.* Jakub ze Štěkně, jenž od r. 1490 náležel do rady Matějovy, hájil sice starý názor, ale opustil sněm s tím, že nechce Bratřím překážet. B. Klenovský prokazoval správnost kladnějšího poměru k světské moci, jež má místo v plánech Bo-žích, takže jí i křesťan může užívat.

Snad do této souvislosti náleží i *řád členství* v Jednotě, v němž zdůrazněno proti starší praxi, že předpokladem pro přijetí do sboru není úplný, skutkem osvědčený odvrát od světa, ale ochota dát se vést k lepšímu životu. Vždyť Kristus přišel na svět, aby volal ku pokání hříšné a aby spasil zahynulé. Nesmí tedy Jednota odmítat mdlé u víře, ani „nemocné v ctnostech“. Její kněží jsou povinni dát si s takovými práci a ujmout se trpělivě jejich vedení [D 61—67].

Rychnovský sněm se konal ve znamení kapitulace B. Ma-těje. Zarázil-li jeho nerozhodnost a kolísání, zdobí jej skromnost a pokora, se kterou doznal, že na svůj úkol nestačí. Dal k dispo-sici svůj biskupský úřad, ba i své kněžství a žádal, aby se vedení ujali jiní. Ale B. Tábořský spolu s ostatními představiteli nového směru velmi dbali o to, aby nutné změny v Jednotě byly přijaty co možná jednomyslně jako *projev společného příklonu* k lépe po-znané pravdě, bez přetržení souvislosti s dosavadním vedením. Upokojili B. Matěje vyznáním, že jsou také spoluvinní na pří-tomných těžkostech a hleděli k tomu, aby se nikdo z uznaných vůdců bratrských nevzdaloval od odpovědnosti. Tu se zdráhal převzít nejdéle B. Tůma Přeloučský, jako jeden z prvních kněží i pro svou učenost zvláště vážený správce Bratří na Moravě, jenž se těžce smířoval se změnou. Ostatní členové Úzké rady vážili cestu za ním do Přerova, až jej přiměli, že i on v radě setrval. Na přerovské schůzi bylo *řízení Jednoty rozděleno* tak, že byla B. Matějovi ponechána moc světicí, kdežto ostatní biskupské funkce a vlastní vedení Jednoty přeneseno na B. Prokopa, jenž byl nyní zván sudím Jednoty. Bratři Tůma, Eliáš, Klenovský, Tábořský, Ambrož ze Skutče za Prácheňsko, z mladých Lukáš a Vavřinec Krasnický tvořili spolu s nimi Úzkou radu, oslabenou, žel, již r. 1495 úmrtím B. Tábořského a r. 1498 smrtí B. Klenovského, kteří oba nesli tak veliký díl péče o to, aby Jednota našla správný směr v nejkritičtějších letech své cesty.

V Přerově bylo rychnovské usnesení doplněno rozhodnu-tím, že se Bratřím povoluje žít se *řemesly a živnostmi*, prve za po-chybné pokládány, až na obchod penězi. I kupectví dovoleno těm, kdo již prve obchodovali. Cesta do světa však pro ně nemá